

UBKCJLBP49 Onomastika

Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě
léto 2022

Rozsah

1/1/0. 3 kr.
Ukončení: z.

Vyučující

[doc. PhDr. PaedDr. Zbyněk Holub, Ph.D.](#) (přednášející)
[doc. PhDr. PaedDr. Zbyněk Holub, Ph.D.](#) (cvičící)

Garance

[doc. PhDr. PaedDr. Zbyněk Holub, Ph.D.](#)
[Ústav bohemistiky a knihovnictví - Filozoficko-přírodovědecká fakulta v Opavě](#)

Rozvrh

každé liché úterý:
- 8:05–9:40
- 9:45–11:20
- [H7](#), Z. Holub

Mateřské obory/plány

- [Český jazyk a literatura](#) (program FPF, CJAL)

Cíle předmětu

Předmět formou přednášek a seminářů seznamuje se základy onomastiky, důraz je kladen na vztahy k ostatním lingvistickým disciplínám.

Výstupy z učení

Student je schopen:
- rozumět onomastice jako lingvistické disciplíně
- znát podstatu vlastních jmen a proprií
- chápat teoretické základy onomastiky
- vysvětlit principy toponomastiky

Osnova

1. Onomastika jako vědecký obor
2. Podstata vlastních jmen. Onymický obsah, objekt, areál.
3. Propriální sféra jazyka.
4. Interpretace onymie. Propriálně pojmenovací akt. Funkční pojetí onomastiky; pojetí synchronní i diachronní.

5. Modelová klasifikace onomastických věd. Jména místní a pomístní.
6. Teorie vztahových modelů a metoda malých typů.
7. Aspekty onymie. Apelativní a propriální sféra jazyka.
8. Komponenty onomastické práce. Metodologie a východiska.
9. Fixace, její druhy, lokalizace. Makrotyp a mikrotyp.
10. Areálové aspekty ve vztahu k rekonstrukci a rekursu.
11. Onomastika a některé jiné jazykovědné obory. Onomastická gramatika.
12. Toponomastika, její nebezpečí i význam.
13. Zásady studia oboru. Návrh funkční klasifikace onomastického systému.

Literatura

povinná literatura

- ŠMILAUER, Vladimír: *Úvod do toponomastiky*, Praha 1963
- ŠRÁMEK, Rudolf: *Úvod do obecné onomastiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. Brno, 1999
- ŠRÁMEK, Rudolf: *Onomastika*. In: Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky. Petr Karlík, Marie Krčmová, Jana Pleskalová, Radoslav Večerka (eds). Praha: Academia 2007; s. 377–425.

Výukové metody

Přednáška a seminář.

Metody hodnocení

1. písemný test (20 ot. a-b-c) nebo rozšířená seminární práce (alespoň 10 NS)
2. onomastický projekt... (analýza 20 pojmenování; ale pramenný základ!)